

LIETUVOS RADIOJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga. Šeimyniškių g. 3A, LT-09312 Vilnius, tel. (8 5) 233 0660, faks. (8 5) 264 7125, el. p. lrtk@rtk.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188741498

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2025-07 Nr. S-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMINIŲ IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMO REIKALAVIMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos radijo ir televizijos komisija (toliau – Komisija) susipažino su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtu Lietuvos Respublikos gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo (toliau – Prieinamumo įstatymas) Nr. XIV-1633 1, 2, 3, 6, 17, 18, 22, 26, 29, 30 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Projektas).

Komisija pastabų dėl nuostatų, kuriomis keičiama jos funkcijų apimtis (t. y. vartotojų prieigos prie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų interaktyviųjų įrenginių priežiūra perduodama vykdyti Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai), neturi.

Vis tik, klausimų kelia ir aiškesnį teisinį reglamentavimą Komisija siūlytų nustatyti 14 straipsniui, kalbančiam apie esminį gaminio ar paslaugos pobūdžio keitimą ir neproporcingą naštą:

- Prieinamumo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 3 punkte numatyta viena iš sąlygų, kuomet paslaugų teikėjai, taikydami neproporcingos naštos išlygą, turėtų atnaujinti neproporcingos naštos vertinimą – bent kas penkerius metus. Ši sąlyga suponuoja, kad toks neproporcingos naštos vertinimas ir ataskaitos rengimas turėtų būti periodinis ir atliekamas bent kas penkerius metus. Tačiau Prieinamumo įstatymas nenurodo, nuo kada šis terminas turėtų būti skaičiuojamas Taip pat, kada turėtų būti atliekamas pirmasis neproporcingos naštos vertinimas ir ataskaitos rengimas. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina Projektą patikslinti, nustatant konkrečias sąlygas, terminus periodiniam neproporcingos naštos įsivertinimui.

- Prieinamumo įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad „Labai mažoms įmonėms, užsiimančioms gamyba, šio straipsnio 3 dalyje įtvirtintas reikalavimas parengti neproporcingos naštos vertinimo ataskaitą netaikomas, <...>“. Komisija kelia klausimą, kodėl šiuo atveju nuo reikalavimo parengti neproporcingos naštos vertinimą yra atleidžiamos tik tos labai mažos įmonės, kurios užsiima gamyba? Tai reiškia, kad visos kitos labai mažos įmonės, kurios užsiima kita veikla, ne gamyba (pavyzdžiui, teikia paslaugas), turėtų rengti neproporcingos naštos vertinimo ataskaitą, t. y. tokioms labai mažoms įmonėms minėta išimtis nebūtų taikoma.

Tačiau Prieinamumo įstatymo 14 straipsnio 7 dalyje nurodoma, kad: „Jeigu dėl konkretaus gaminio ar paslaugos ekonominės veiklos vykdytojai remiasi šio straipsnio 1 dalimi, jie raštu perduoda informaciją, nurodytą šio straipsnio 3 dalyje, atitinkamai rinkos priežiūros institucijai jos nustatyta tvarka nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto neproporcingos naštos vertinimo atlikimo dienos. Ši pareiga netaikoma labai mažoms įmonėms.“ Minėtoje straipsnio dalyje kalbama jau tik apie labai mažas įmones, nepriklausomai nuo to, kokia veikla jos užsiima. Dar daugiau, 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (toliau – Prieinamumo direktyva) Preambulės 70 punktas nurodo, kad „<...> Ženkli labai mažų įmonių išlaidų dalis susidaro dėl dokumentų pildymo ar tvarkymo ir įrašų, kuriais siekiama įrodyti atitiktį įvairiems Sąjungos teisėje nustatytiems reikalavimams. Kadangi visi ekonominės veiklos vykdytojai, kuriems taikoma ši direktyva, turėtų galėti vertinti atitikties šios direktyvos prieinamumo

reikalavimams proporcingumą ir turėtų jų laikytis tik tokiu mastu, kiek jie nėra neproporcingi, reikalauti, kad paslaugas teikiančios labai mažos įmonės atliktų tokių vertinimą, savaime jau būtų neproporcinga našta. Todėl šios direktyvos reikalavimai ir pareigos neturėtų būti taikomi labai mažoms įmonėms, teikiančioms paslaugas, kurioms taikoma ši direktyva;“.

Taigi, remiantis Prieinamumo direktyvos nuostatomis, Komisija siūlo patikslinti Prieinamumo įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatą, neišskiriant, kad minėta išimtis būtų taikoma tik labai mažoms įmonėms, užsiimančioms gamyba. Komisijos supratimu, tai turėtų apimti visas labai mažas įmones, o ypač tas, kurios teikia paslaugas, kadangi tai yra aiškiai įtvirtinta Prieinamumo direktyvos Preambulės 70 punkte.

- Prieinamumo įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad labai mažos įmonės, užsiimančios gamyba, atleidžiamos nuo pareigos parengti neproporcingos naštos vertinimo ataskaitą, tačiau „<...> rinkos priežiūros institucijos prašymu tokios įmonės, kurios nusprendė nesilaikyti vieno ar kelių prieinamumo reikalavimų, pagal šio straipsnio 1 dalį, rinkos priežiūros institucijai raštu pateikia faktus, susijusius su neproporcingos naštos vertinimu <...>“. Prieinamumo įstatymas toliau nedetalizuoja, kokie tie faktai, susiję su neproporcingos naštos vertinimu turėtų būti. Komisija siūlo šią nuostatą tikslinti, nurodant, kokius konkrečius faktus tokia įmonė turėtų pateikti.

Pirmininkas

Mantas Martišius